

NOTAT

7. april 2005

Elsektoren

Produktion

Elsam A/S og Energi E2 A/S står for størstedelen af elproduktionen i Danmark. Virksomhederne ejer de centrale værker såvel som en række decentrale værker. Elsam ejes af Vattenfall med 35 %, samt af DONG og en række jysk-fynske netvirksomheder. Der er desuden indgået en række betingede aftaler om, at DONG skal overtage netvirksomhedernes ejerskab i Elsam. Energi E2 A/S ejes af DONG og NESAs A/S. Elsam ejer gennem NESAs A/S 36 % af aktierne i Energi E2.

Dertil kommer Østkraft Produktion A/S på Bornholm, der ejes af Bornholms Regionskommune.

Endvidere er der godt 360 decentrale og industrielle kraftvarmeproducenter, der som hovedregel er forbruger- eller kommunalt ejede. Produktionen på decentrale og industrielle kraftvarmeværker svarer til ca. 25 % af elforbruget.

Vindmøllerne har i dag en samlet produktion, som svarer til ca. 20 % af elforbruget. Hovedparten af vindmøllerne ejes af private.

Produktion af el er konkurrenceudsat og prisen fastsættes på markedet. Den danske elproduktion svinger meget fra år til år, især på grund af store udsving i, hvor meget vandkraft der er til rådighed i Norge og Sverige. I 2004 havde Danmark en netto eleksport, som i størrelse svarede til 7,5 % af elforbruget i Danmark. På grund af mindre nedbør og dermed højere priser var den danske nettoeksport i 2003 væsentligt større end i 2004 og svarede til 25 % af elforbruget.

Systemansvar og transmission

Den overordnede håndtering af elsystemet og transporten af el fra produktionsanlæggene til netselskabernes distributionsnet varetages af systemansvaret og transmissionsvirksomhederne.

Netvirksomhederne har pr. 1. januar 2005 afgivet ejerskabet til de to systemansvarlige virksomheder, Elkraft System (øst for Storebælt) og Eltra (vest for Storebælt), samt ejerskabet til det overordnede 400 kV-transmissionsnet og de elektriske forbindelser til Sverige, Norge og Tyskland til staten. Virksomhederne er på vej til at blive fusioneret med det statsejede gastransmissionselskab Gastra i "Energinet.dk".

Der er 12 regionale transmissionsnetvirksomheder, der ejes af netvirksomhederne. Flere af de regionale transmissionsvirksomheder er under omdannelse.

Jylland/Fyn og Sjælland er ikke elmæssigt forbundet. Fra Jylland er der vekselstrømsforbindelse til Tyskland og 2 jævnstrømsforbindelser til henholdsvis Norge og Sverige. Sjælland har vekselstrømsforbindelse med Sverige og en jævnstrømsforbindelse til Tyskland.

Netvirksomheder

Der er i dag over 100 netvirksomheder. Netvirksomhederne, der varetager distributionen af el til slutforbrugerne, er for langt den overvejende del ejet af kommunerne eller forbrugerne i form af andelsselskaber. Dog er det nordsjællandske eldistributionsselskab NESA ejet af Elsam, mens Frederiksberg Forsyning samt Københavns Energi netop er købt af DONG.

Netvirksomhedernes priser er reguleret ved indtægtsrammer, der i overensstemmelse med 29. marts 2004 aftalerne skal sikre, at priserne ikke stiger i forhold til niveauet i januar 2004, regnet i faste priser. Der er dog mulighed for at forhøje indtægtsrammerne med henblik på at forrente og afskrive nyinvesteringer, f.eks. i forbindelse kabellægninger.

Enhver har ret til mod betaling at benytte elnettet. Det betyder, at netvirksomhederne sammen med Energinet.dk skal sørge for, at alle elforbrugere har adgang til at skifte elleverandør.

Elhandelselskaber

Der er ca. 10 kommercielle elhandelselskaber, hvoraf langt hovedparten udspringer af og ejes af netvirksomhederne, men også udenlandske selskaber opererer i det danske marked.

I forbindelse med elreformen blev der etableret en række forsyningspligtvirksomheder, der har til formål at forsyne de forbrugere, som ikke ønsker at benytte sig af muligheden for frit leverandørvalg. I dag er der ca. 50 forsyningspligtvirksomheder, der alle ejes af netvirksomhederne.

Energitilsynet kan pålægge forsyningspligtselskaberne at nedsætte prisen, hvis prisen ikke modsvarer markedets prisniveau.

Figur: Organisering af elsektoren